EDUCATION

(Major)

Paper: 5.1

(Philosophy of Education)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1.				blanks	s/Ansv	ver	the	follow	
	ques श्रानी			না/তলৰ প্ৰ	<u>াশ্</u> লসমূহৰ	উত্তৰ	पिया :		1×7=7
	(a)	Idea	alism	holds	that	ultir	nate	realit	y is
		আদ	বিবে ব	বিশ্বাস কৰে	ৰ যে চূড়	ান্ত বাং	ম্ভৱ হৈ	ছ	_ 1
	(b)	con স্বাভা	sequ	disciplin ences v ৰিণতিৰে ছিল।	was su	ppo	rted l	оу	<u> (0)</u>
	(c)	real	lizati catio	ng to on is on. নৰ মতে য	the	ma	in	ideals	of

- (d) Pragmatism is considered as a ____ philosophy. প্রয়োগবাদক ____ দর্শন বৃলি কোৱা হয়।
- (e) The root source of Vedic philosophy is _____.

 বৈদিক দর্শনৰ মূল উৎস হৈছে ____ ।
- (f) "Democracy is a government of many."
 Who said this statement?
 'গণতন্ত্ৰ হ'ল সমূহৰ চৰকাৰ।" এই কথাষাৰ কোনে
 কৈছিল?
- (g) ____ philosophy is known as Patanjali Darshan. ____ দশনক পতঞ্জলি দশন বুলি জনা যায়।
- 2. Answer briefly the following questions: 2×4=8
 তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া:
 - (a) 'Follow nature'—explain this principle of naturalism.
 'প্ৰকৃতিক অনুসৰণ কৰা'—প্ৰকৃতিবাদৰ এই নীতিটো ব্যাখ্যা কৰা।
 - (b) Do you consider Indian philosophy as 'Hindu philosophy'? Give reasons. ভাৰতীয় দর্শনক 'হিন্দু দর্শন' বুলি তুমি বিবেচনা কৰানে? কাৰণ দর্শোৱা।
 - (c) Mention two important aspects of Islamic philosophy.

 ইছলামীয় দৰ্শনৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

- (d) Mention two democratic aims of education.
 শিক্ষাৰ দুটা গণতান্ত্ৰিক লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।
- 3. Answer any three from the following questions:
 5×3=15
 তলত দিয়া যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Give an account on the application of philosophy in the field of education.
 শিক্ষাত দর্শনৰ প্রায়োগিকতা সম্পর্কে বর্ণনা কৰা।
 - (b) Explain modern concept of democracy. গণতন্ত্ৰৰ আধুনিক ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।
 - (c) What are the 'Asta Marg'? Discuss. 'অষ্টমাৰ্গ'সমূহ কি ? আলোচনা কৰা।
 - (d) Mention five basic principles of pragmatism. প্রয়োগবাদৰ পাঁচটা মূল নীতি উল্লেখ কৰা।
- 4. What is philosophy? Explain how it influences the process of determination of aim and curriculum of education. 2+4+4=10 দর্শন কি? শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু পাঠ্যক্রম নির্ধাৰণ প্রক্রিয়াত ই কেনেদৰে প্রভাৱিত কৰে, ব্যাখ্যা কৰা।

"Education may be regarded as the practical side of philosophy and philosophy is the intellectual aspect of education." How far would you agree with this statement? Give reasons.

''শিক্ষা হৈছে দৰ্শনৰ ব্যৱহাৰিক দিশ আৰু দৰ্শন হৈছে শিক্ষাৰ বৌদ্ধিক দিশ।'' এই বাক্যটো কিমানদূৰ গ্ৰহণযোগ্য বুলি ভাবা? কাৰণ দৰ্শোৱা।

5. What are the schools of Indian philosophy?

Describe the educational significance of any one Vedic school of thought.

ভাৰতীয় দর্শনৰ বিভিন্ন ভাগসমূহ কি কি? যি কোনো এটা বৈদিক দর্শনৰ শৈক্ষিক তাৎপর্য বর্ণনা কৰা।

Or / অথবা

What is Patanjali philosophy? Discuss about its educational significance.

পতঞ্জলি দর্শন কি? এই দর্শনৰ শৈক্ষিক তাৎপর্য আলোচনা করা।

6. What do you understand by education for democracy? Discuss about the influences of democracy on different aspects of education.

5+5=10 গণতন্ত্ৰৰ বাবে শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? শিক্ষাত গণতন্ত্ৰৰ বিভিন্ন প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

How does naturalism influence various aspects of education? Explain briefly.

প্ৰকৃতিবাদে শিক্ষাৰ বিভিন্ন দিশক কিদৰে প্ৰভাৱিত কৰিছে?

চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

* * *

EDUCATION

(Major)

Paper: 5.2

(Educational Thinkers—Oriental and Occidental)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following as directed: 1×7=7

 তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসাৰে উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Who was the Chairman of Wardha Educational Conference?

 ৱাৰ্ধা শিক্ষা সন্মিলনৰ সভাপতি কোন আছিল ?

- (b) Who wrote the book, Gitanjali?
 'গীতাঞ্জলি' গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?
- (c) Whose idea of education is termed as 'negative education'?
 কাৰ শিক্ষাৰ ধাৰণাক 'নেতিবাচক শিক্ষা' বুলি অভিহিত কৰা হয়?
- (d) Who is called the father of psychological movement?

 কাক মনোবৈজ্ঞানিক আন্দোলনৰ পিতৃ আখ্যা দিয়া হয়?
- (e) Who said, "Education is the manifestation of the perfection already in man"?
 কোনে কৈছিল, ''শিক্ষা হ'ল মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত সম্ভাৱনাসমূহৰ প্ৰস্ফুটিকৰণ''?
- (f) Who wrote the book, The School and Society?

 The School and Society গ্ৰন্থন কোনে ৰচনা কৰিছিল?

(g) The philosophy of Rousseau may be termed as Naturalism.

(Write True or False)

ৰুছোৰ দুৰ্শনক প্ৰকৃতিবাদ বুলি অভিহিত কৰিব পাৰি। (সত্য নে অসত্য লিখা)

- 2. Answer in short of the following questions: 2×4=8
 - তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া:
 - (a) Mention any two principles of Tagore's educational philosophy.

 ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ শিক্ষা দৰ্শনৰ যি কোনো দুটা নীতি
 উল্লেখ কৰা।
 - (b) Write two benefits of craft-centred education as told by Mahatma Gandhi.

মহাত্মা গান্ধীয়ে কোৱা অনুসৰি শিল্পকেন্দ্ৰিক শিক্ষাৰ দুটা সুফল লিখা। (c) Why is 'school' called by John Dewey as a 'social institution'? Write two reasons given by him.

জন ডিৱিয়ে 'বিদ্যালয়'ক কিয় 'সামাজিক অনুষ্ঠান' বুলি কৈছে? তেওঁ দিয়া দুটা কাৰণ লিখা।

(d) Mention any two methods of teaching as suggested by Swami Vivekananda.

স্বামী বিবেকানন্দই আগবঢ়োৱা শিক্ষাদানৰ যি কোনো দুটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *three* from the following questions: 5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া:

(a) Discuss Rousseau's views on methods of teaching.

শিক্ষাদান পদ্ধতি সন্দৰ্ভত ৰুছোৰ দৃষ্টিভংগী আলোচনা কৰা।

(b) Write a note on Tagore's Shantiniketan.

ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ শান্তিনিকেতনৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা। (c) Discuss Gandhiji's contribution to the pragmatic philosophy of education.

শিক্ষাৰ প্ৰয়োগবাদ দৰ্শনলৈ গান্ধীজীৰ অৱদান আলোচনা কৰা।

(d) Explain five principles of curriculum construction as suggested by John Dewey.

জন ডিৱিয়ে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শ অনুসৰি পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ পাঁচটা নীতি ব্যাখ্যা কৰা।

(e) State Pestalozzi's views on aims of education.

শিক্ষাৰ লক্ষ্য সন্দৰ্ভত পেষ্টালজীৰ দৃষ্টিভংগী বৰ্ণনা কৰা।

4. Discuss about the contribution of John
Dewey to the field of modern education. 10
আধুনিক শিক্ষা ক্ষেত্ৰলৈ জন ডিৱিৰ অৱদান সম্পর্কে
আলোচনা কৰা।

A9/196

3

0

(Turn Over)

Discuss about Gandhiji's opinion on curriculum and the aims of education.

5+5=10

পাঠ্যক্রম আৰু শিক্ষাৰ লক্ষ্য সন্দর্ভত গান্ধীজীৰ মতামত আলোচনা কৰা।

5. Write an essay on Viswabharati. 10

বিশ্বভাৰতীৰ ওপৰত এখন ৰচনা লিখা।

Or / অথবা

Discuss about Swami Vivekananda's views on the aims of education and the role of teacher.

5+5=10

শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু শিক্ষকৰ ভূমিকা সন্দৰ্ভত স্বামী বিবেকানন্দৰ দৃষ্টিভংগী আলোচনা কৰা।

6. Discuss about the contribution of Pestalozzi to the field of educational psychology.

শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰলৈ পেষ্টালজীৰ অৱদান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Critically review the educational philosophy of Rousseau with special reference to his book, *Emile*.

'এমিল' গ্ৰন্থৰ বিশেষ প্ৰসংগেৰে ৰুছোৰ শিক্ষা দৰ্শন সন্দৰ্ভত এটা সমীক্ষাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

EDUCATION

(Major)

Paper: 5.4

(Teaching Learning Method and Pedagogy)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1.	Ans	wer the following as directed: 1×7=7
	তলত	<u> </u>
	(a)	The meaning of the term 'Pedagogy' is
		—— (Fill in the blank)
		'শিক্ষণ বিজ্ঞান'ৰ অৰ্থ হ'ল ।
		(খালী ঠাই প্ৰণ কৰা)
	(b)	Branching programme was developed
		by (Fill in the blank)
		শাখাযুক্ত প্ৰ'গ্ৰামৰ প্ৰৱৰ্তক হ'ল ।
		(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

A9/198

(Turn Over)

(c) Teacher education model have been classified into ____ types.

(Fill in the blank)
শিক্ষক শিক্ষাৰ আৰ্হিক-___ টা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (d) Who was the chief originator of problem-solving method of teaching?
 শিক্ষণৰ সমস্যা-সমাধান পদ্ধতিৰ জনক কোন আছিল?
- (e) Write the name of second level of teaching.
 শিক্ষাদানৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়টোৰ নাম লিখা।
- (f) Ideal teaching methods are rigid.
 (Write True or False)
 আদর্শ শিক্ষণ পদ্ধতি অপবিরর্তনীয়।
 (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)
- (g) Classroom management is not dynamic process.

 (Write True or False)
 শ্রেণীকক্ষ ব্যৱস্থাপনা গতিশীল প্রক্রিয়া নহয়।

 (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Write short answers : 2×4=8
চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) What is remedial teaching? প্ৰতিকাৰমূলক শিক্ষণ কি ?
- (b) Write two advantages of questioning.
 প্ৰশ্নকৰণৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(c) What do you mean by teaching effectiveness?
শিক্ষণৰ ফলপ্ৰসৃতা বুলিলে কি বুজা ?

- (d) Mention two characteristics of teaching strategy.
 শিক্ষাদান কৌশলৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- Write short notes on (any three): 5×3=15
 চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা):
 - (a) Teaching-learning is a three-way communication process
 শিকন-শিক্ষণ এক ত্রিমুখী যোগাযোগ প্রক্রিয়া
 - (b) Taxonomy of educational objectives শৈক্ষিক উদ্দেশ্যৰ বৰ্গীকৰণ
 - (c) Guidelines for reflective level of teaching চিন্তাস্চক পৰ্যায় শিক্ষাদানৰ নিৰ্দেশনাৱলী
 - (d) Role of teacher in application of teaching model শিক্ষাদান আৰ্হিৰ প্ৰয়োগত শিক্ষকৰ ভূমিকা
 - (e) Psychological basis of programme instruction অনুসূচীত শিক্ষণৰ মনোবৈজ্ঞানিক ভিত্তি
- 4. "The success of class teacher depends mainly on the art of questioning." Illustrate with examples.

 'শ্ৰেণী শিক্ষকৰ কৃতকাৰ্যতা প্ৰশ্ন কৰাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।"
 উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

What are the fundamentals of good teaching?
How can a teacher create an environment for conducive classroom teaching?

5+5=10
উত্তম শিক্ষণৰ বুনিয়াদসমূহ কি কি? এজন শিক্ষকে অনুকৃল শ্রেণীকোঠাৰ শিক্ষণৰ বাবে কেনেকৈ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব পাৰে?

5. Distinguish between a model of teaching and a lesson plan. Describe the concept attainment model of teaching.

শক্ষণৰ মডেল আৰু পাঠ পৰিকল্পনাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য কি?

শিক্ষণৰ ধাৰণা লাভৰ মডেলৰ বিৱৰণ দিয়া।

Or / অথবা

What is teaching-learning process? Mention the factors that affecting classroom teaching and learning. 4+6=10 শিকন-শিক্ষণ প্রক্রিয়া কি? শ্রেণী পবিবেশত শিকন-শিক্ষণত প্রভাব পেলোৱা উপাদানসমূহ উল্লেখ কৰা।

6. Define classroom management. Mention the strategies of classroom management. 3+7=10 শ্রেণীকক্ষ ব্যৱস্থাপনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। শ্রেণীকক্ষ ব্যৱস্থাপনাৰ কৌশলবোৰ উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

What is teaching method? Write a note on the advantages and disadvantages of project method. 3+7=10 শিক্ষণ পদ্ধতি মানে কি? প্ৰকল্প পদ্ধতিৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

EDUCATION

(Major)

Paper: 5.5

(Statistics in Education)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions : তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

 $1 \times 7 = 7$

- (a) Write a definition of statistics.
 পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ এটা সংজ্ঞা লিখা।
- (b) Round off the following number to two decimals:

তলৰ সংখ্যাটো দুটা দশমিক স্থানলৈ সংকোচিত (round off) কৰা :

81.72558

- (c) Write the formula to determine range.
 প্ৰসাৰ উলিওৱা সূত্ৰটো লিখা।
- (d) Write the formula for mean by short method for grouped scores.

 সমূহিত ৰাশিৰ বাবে চমু পদ্ধতিৰে গড় উলিওৱা সূত্ৰটো লিখা।
- (e) Write the formula for SD of ungrouped scores.

 অসমূহিত ৰাশিৰ SD উলিওৱা সূত্ৰটো লিখা।
- f) Write Spearman's formula for finding out the coefficient of correlation.

 স্পীয়েৰমেনৰ সহসম্বন্ধ গুণাংক নিৰ্ণয়ৰ সূত্ৰটো লিখা।
- (g) What is the value of the measure of kurtosis in a normal curve?
 প্ৰসামান্য বক্ৰ এডালৰ ক্ষেত্ৰত কুকুদ বক্ৰতাৰ পৰিমাপৰ মান কিমান?
- 2. Answer the following questions : 2×4=8
 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Write the names of two types of bar diagram.
 দগুচিত্ৰৰ দুটা প্ৰকাৰৰ নাম লিখা।

(b) Find out the value of mode from the following scores:
তলৰ ৰাশিসমূহৰ পৰা বহুলক উলিওৱা:

12, 14, 16, 12, 14, 15, 14, 17, 16

- (c) If $Q_3=123\cdot 27$ and $Q=4\cdot 03$, find the value of Q_1 .

 যদি $Q_3=123\cdot 27$ আৰু $Q=4\cdot 03$ হয়, Q_1 ৰ মান উলিওৱা।
- (d) Write the formula to compute r directly from raw scores when deviations are taken from zero (without calculating deviation from mean).
 কেঁচা সামগ্রীৰাশিৰ পৰা পোনপটীয়াকৈ তথা বিচ্যুতিৰ মান শূন্যৰ পৰা লৈ উলিয়াব পৰা r-ৰ সূত্রটো লিখা (গড়ৰ পৰা বিচ্যুতিৰ মান গণনা নকৰাকৈ)।
- 3. Answer any *three* of the following questions: $5\times3=15$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write about the drawing procedure of histogram.
 আয়তচিত্রৰ অঙ্কন পদ্ধতি সম্পর্কে লিখা।
- (b) Write a note on percentile point and percentile rank.
 শতাংশ বিন্দু আৰু শতাংশ স্থান সম্পর্কে এটা টোকা

A9/199

(Continued)

0

(Turn Over)

(c) Mention three uses of mean, median and mode.

গড়, মধ্যমা আৰু <mark>বহুলকৰ তিনিটাকৈ ব্যৱহাৰ উল্লেখ</mark> কৰা।

(d) In sample A (N = 25), M = 80 and $\sigma = 15$; in sample B (N = 75), M = 70 and $\sigma = 25$. What is the SD of A and B when combined into one distribution of 100 cases?

নমুনা A (N=25)ৰ বাবে, M=80 আৰু $\sigma=15$; নমুনা B(N=75)ৰ বাবে, M=70 আৰু $\sigma=25$. A আৰু B ক সংযুক্ত বিভাজন হিচাপে ধৰি (সংযুক্ত N=100) SDৰ মান উলিওৱা।

(e) In an achievement test, 20 students of a class have scored as below:

এটা কৃতিত্ব পৰীক্ষাত কোনো এটা শ্ৰেণীৰ 20 জন শিক্ষাৰ্থীয়ে তলত দিয়া ধৰণে প্ৰাপ্তাংক লাভ কৰিছে:

12, 20, 25, 15, 8, 32, 28, 35, 22, 44, 36, 17, 29, 13, 9, 37, 40, 21, 10, 42

Find out the percentile rank of the score 17.

প্রাপ্তাংক 17ৰ শতাংশ স্থান উলিওৱা।

(f) A student obtains 70 marks in Mathematics and 67 in Science. If the mean and SD for the scores in Maths are 60 and 8 and for the scores in Science are 33 and 9 respectively, find out in which subject, Maths or Science, the student did better.

এগৰাকী শিক্ষাৰ্থীয়ে গণিতত 70 আৰু বিজ্ঞানত 67 নম্বৰ পাইছে। যদি গণিত বিষয়ৰ দলীয় গড় নম্বৰ 60 আৰু মানক বিচ্যুতি 8 হয় লগতে বিজ্ঞান বিষয়ৰ দলীয় গড় নম্বৰ 33 আৰু মানক বিচ্যুতি 9 হয়, তেতিয়াহ'লে শিক্ষাৰ্থীগৰাকীয়ে কোনটো বিষয়ত, গণিতত নে বিজ্ঞানত ভাল ফল প্ৰদৰ্শন কৰিছিল?

4. (a) Compute standard deviation for the following frequency distribution and interpret the answer: 8+2=10

তলৰ বাৰংবাৰতা বিতৰণ তালিকাৰ পৰা মানক বা আদৰ্শ বিচ্যতি উলিওৱা আৰু উত্তৰৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা:

Class Interval	Frequency
শ্ৰেণী অন্তবাল	<u>বাৰংবাৰতা</u>
45–49	2
40–44	5
35–39	8
30–34	5
25-29	10
20-24	15
15-19	15
10-14	16
5–9	6
N. J.	N = 82

(b) Compute the coefficient of correlation by rank difference method for scores of 10 students obtained in Test X and Test Y and interpret the result: 8+2=10 10 জন শিক্ষাৰ্থীয়ে X আৰু Y পৰীক্ষাত লাভ কৰা নম্বৰসমূহৰ পৰা স্থান পাৰ্থক্য পদ্ধতিৰ সহায়ত সহসম্বন্ধ গুণাংক উলিওৱা আৰু ফলাফলৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা:

Student: A B C D E F G H I J

Test X: 40 37 18 19 32 37 40 18 15 16

Test Y: 38 38 32 15 32 36 38 17 14 18

5. (a) Calculate P_{25} and P_{75} from the following frequency distribution table and find out the value of quartile deviation from the found results:

তলৰ বাৰংবাৰতা বিতৰণ তালিকাৰ পৰা P_{25} আৰু P_{75} ৰ মান উলিওৱা আৰু প্ৰাপ্ত ফলাফলৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যতিৰ মান উলিওৱা:

Scores	Frequency
প্রাপ্তাংক	<u>বাৰংবাৰতা</u>
70-79	3
60–69	2
50-59	2
40-49	3
30–39	5
20-29	4
10–19	3
0–9	2
A 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	N = 24

Or / অথবা

(b) Draw a cumulative frequency percentage curve from the following distribution and show the values of P_{25} and P_{75} in the graphical representation:

তলৰ বিভাজনৰ পৰা সঞ্চয়ী বাৰংবাৰতা শতাংশ লেখ এটা অংকন কৰা আৰু লেখচিত্ৰীয় উপস্থাপনত P_{25} আৰু P_{75} ৰ মানবোৰ দেখুওৱা :

Class Interval শ্ৰেণী অন্তৰাল	Frequency বাৰংবাৰতা
द्याना व्यवसान	4/4/4/10/
55–59	5
50-54	9
45-49	17
40-44	10
35–39	14
30–34	18
25–29	10
20-24	7
	$\overline{N} = 90$

6. (a) 6000 students appeared for B.Ed examination conducted by a university.

After analysis of results, the mean was found to be 50 and SD was 5. Assuming the distribution to be normal, answer the following:

5+5=10

এখন বিশ্ববিদ্যালয়ে পৰিচালনা কৰা B.Ed পৰীক্ষাত 6000 শিক্ষাৰ্থীয়ে অৱতীৰ্ণ হৈছিল। ফলাফল বিশ্লেষণৰ পিছত গড় 50 আৰু মানক বিচ্যুতি 5 পোৱা গ'ল। বিতৰণখন প্ৰসামান্যভাৱে বিভাজিত বুলি ধৰি লৈ তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ দিয়া:

17

- (i) Calculate the number of students obtaining marks 60 and above.
 60 বা তাব অধিক নম্বৰ পোৱা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা উলিওৱা।
- (ii) How many students will fall within the score range 40 and 65?
 40 আৰু 65 নম্বৰৰ মাজত থকা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা উলিওৱা।

Or / অথবা

(b) What do you understand by the terms 'normal distribution' and 'normal curve'? Discuss the main applications of the concept of normal curve in the field of Education and Psychology. 3+3+4=10 'প্রসামান্য বিভাজন' আৰু 'প্রসামান্য বক্র' সম্পর্কে কি বুজা? শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্রখনত প্রসামান্য বক্রব ধাবণাব প্রধান প্রয়োগ সম্পর্কে আলোচনা কবা।

**